

Obsah

O autorkách	V
Přehled obsahu	V
Seznam použitých zkratk	XXIX
Úvod	1
Část první. Obecná část	11
Kapitola 1. Základní pojmy	12
1. Cestovní ruch	12
2. Cestující, turista a návštěvník	13
3. Služby cestovního ruchu a cestovní služby	14
4. Zájezd	15
a) Pozitivní definice zájezdu	15
b) Typy služeb cestovního ruchu	17
(1) Doprava	18
(2) Ubytování, které není součástí dopravy a není určeno k účelům bydlení	19
(3) Nájem automobilu, motocyklu nebo jiného motorového vozidla	21
(4) Jiná služba z oblasti cestovního ruchu	21
c) Negativní definice zájezdu	22
(1) Jiná služba není významná	23
(2) Jiná služba je zakoupena až na místě	23
(3) Cesta kratší 24 hodin	23
(4) Kombinace stejného typu služeb cestovního ruchu	23
(5) Jedna služba cestovního ruchu	23
(6) (Ne)kombinace	24
(7) Rámcová smlouva	24
(8) Soubor služeb poskytnutý za účelem dalšího podnikání	24
(9) Soubor služeb nabízený způsobem, který není podnikáním	24
(10) Spojené cestovní služby	25
d) Pojem zájezd v soudní praxi	25
5. Cestovní právo a právo cestovního ruchu	29
Kapitola 2. Prameny cestovního práva	30
1. Prameny mezinárodního práva	30
2. Prameny vnitrostátního práva	32
a) Zákony	32
(1) CestRuch	32
(2) Lex voucher	34
(3) Další významné zákony v oblasti cestovního ruchu	38
b) Podzákonné právní předpisy	38
3. Právní předpisy EU	39

Obsah

a)	Historie zájezdové regulace v EU – směrnice Rady 90/314/EHS o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy	40
(1)	Východiska směrnice 90/314	40
(2)	Směrnice 90/314	42
b)	Směrnice 2015/2302 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách	45
(1)	K východiskům směrnice 2015/2302	45
(2)	Preambule – odůvodnění směrnice 2015/2302	46
(3)	Účel, oblast působnosti, vymezení pojmů a úroveň harmonizace	47
(4)	Míra harmonizace	49
(5)	Informační povinnosti – předmluvní informační povinnost, obsah smlouvy, informace o souborných službách pro cesty, informace před cestou	50
(6)	Změna smlouvy před zahájením čerpání služeb – převedení smlouvy, změna ceny, jiné změny	51
(7)	Změna jiných podmínek smlouvy	52
(8)	Ukončení smlouvy před zahájením čerpání služeb a právo na odstoupení	52
(9)	Poskytování souborných služeb	53
(10)	Pomoc v nesnázích	54
(11)	Ochrana pro případ platební neschopnosti	54
(12)	Prodej souborných služeb pořadatelů z třetích zemí	56
(13)	Rezervační systémy – odpovědnost obchodníka	56
(14)	Regres	57
(15)	Kogentní povaha směrnice	57
(16)	Zprávy Komise	57
(17)	Závěrečná ustanovení	58
(18)	Přílohy směrnice 2015/2302	58
(19)	Zprávy Komise EU	60
c)	Nařízení Evropského parlamentu a Rady v oblasti dopravy	64
d)	Směrnice a nařízení EU v oblasti ochrany spotřebitele	65
e)	Směrnice a nařízení pro vztahy s cizím prvkem	66
f)	Nařízení o COVID pasu	66
g)	Další směrnice a nařízení s dopadem na podnikání v oblasti cestovního ruchu	67
4.	Technické normy	67
5.	Sdělení a doporučení	70
Kapitola 3.	Subjekty cestovního ruchu	72
1.	Cestovní kancelář	72
a)	Cestovní kancelář usazená na území jiného členského státu EU/EHP	74
b)	Cestovní kanceláře z třetích zemí	75
2.	Cestovní agentura	75

3. Průvodce cestovního ruchu.....	76
4. Horský průvodce a horský vůdce.....	77
5. Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb.....	78
6. Lázně.....	79
7. Provozovatelé hostinské činnosti.....	82
8. Poskyvatelé ubytovacích služeb.....	82
9. Česká unie cestovního ruchu, z. s. (ČUCR).....	85
10. Spolky podnikatelských subjektů cestovního ruchu.....	85
a) Asociace cestovních kancelářů ČR (ACKČR).....	85
b) Asociace českých cestovních kancelářů a agentur (AČCKA).....	86
c) Asociace průvodců ČR (AP ČR).....	86
d) Unie horských povolání.....	87
e) Česká asociace horských vůdců (ČAHV).....	87
f) Český spolek horských průvodců (ČSHP).....	87
g) Asociace hotelů a restaurací ČR (AHR ČR).....	87
h) Asociace kempů ČR.....	87
i) Asociace lanové dopravy (ALDR ČR).....	88
j) Svaz léčebných lázní ČR (SLL ČR).....	88
k) Asociace dětské rekreace (ADR).....	88
11. Vybrané mezinárodní organizace v oblasti cestovního ruchu.....	88
12. Spolky v oblasti ochrany spotřebitele.....	91
a) dTest.....	91
b) Sdružení obrany spotřebitelů – asociace.....	91
c) Asociace občanských poraden (AOP).....	92
13. Cestující a zákazník.....	92
14. Pojišťovny.....	95
15. Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR).....	96
16. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).....	98
17. Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), živnostenské úřady a ČOI.....	98
a) Jednotná kontaktní místa – pomoc podnikatelům v oblasti poskytování služeb.....	100
b) Centrum SOLVIT – pomáhá občanům a podnikatelům při jednání se správními orgány členských států EU.....	101
c) Evropské spotřebitelské centrum (ESC).....	103
d) Průvodce pro spotřebitele.....	103
18. Ministerstvo zahraničních věcí (MZV).....	103
a) Konzulární ochrana občanů EU.....	105
b) Pomoc při řešení životních situací v zahraničí.....	105
c) Pomoc v nouzi a repatriace.....	106
d) Dobrovolná registrace občanů ČR – DROZD.....	106
e) Ověřování listin.....	106
f) Czech POINT.....	106
g) Česká centra v zahraničí.....	107

Část druhá. Veřejnoprávní regulace cestovního ruchu..... 109

Kapitola 1. Veřejnoprávní podmínky podnikání subjektů cestovního ruchu.....	110
1. Předpoklady podnikání v oblasti cestovního ruchu podle ŽZ ..	110
a) Obecně k předpokladům podnikání podle ŽZ.....	110
(1) Druhy živností.....	110
(2) Všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti	110
b) Ohlášení živnosti a žádost o koncesi	111
c) Doklady nezbytné pro ohlášení živnosti nebo pro žádost o koncesi.....	112
d) Překážky, resp. omezení provozování živnosti	116
(1) Prohlášení konkursu.....	116
(2) Zamítnutí insolvenčního návrhu nebo zrušení konkursu pro nedostatek majetku	117
(3) Předběžné opatření omezující nakládání s majetkem.....	117
(4) Zákaz činnosti vyslovený v trestním nebo správním řízení.....	117
(5) Sankční zrušení živnostenského oprávnění	118
e) Předpoklady podnikání státních příslušníků EU v ČR a přeshraniční poskytování služeb.....	119
2. Podmínky a postup vzniku práva k provozování jednotlivých činností podle ŽZ a CestRuch	122
a) Vznik práva k provozování cestovní kanceláře	122
(1) Podání žádosti o koncesi na živnostenský úřad	123
(2) Prověření žádosti o koncesi živnostenským úřadem.....	124
(3) Posouzení žádosti MMR	124
b) Vznik práva k provozování cestovní agentury	125
c) Vznik práva k provozování průvodce cestovního ruchu	125
d) Vznik práva k provozování horského průvodce a horského vůdce.....	127
e) Vznik práva k poskytování tělovýchovných a sportovních služeb.....	128
f) Vznik práva k provozování ubytovacích služeb	129
g) Vznik práva k provozování hostinské činnosti.....	129
3. Povinnosti podnikatelů v cestovním ruchu při výkonu činnosti podle ŽZ	131
a) Přehled nejdůležitějších povinností podle § 31 ŽZ.....	131
b) Povinnost podle § 17 ŽZ – provozovna.....	133
c) Povinnost podle § 49 ŽZ – oznamování změn údajů stanovených pro ohlášení živnosti	135
d) Povinnost podle § 56 ŽZ – změny údajů uvedených v žádosti o koncesi	136
4. Povinnosti podnikatelů podle OchSpotř.....	136
a) Povinnost odborné péče	137
b) Poctivost prodeje výrobků a poskytování služeb	137
c) Nekalé obchodní praktiky	137

(1) Klamavé konání	138
(2) Klamavá opomenutí	139
(3) Agresivní obchodní praktika	141
d) Zákaz diskriminace spotřebitele	144
e) Informační povinnost	145
(1) Informace při poskytování služeb prostřednictvím internetu.....	146
(2) Informace o ceně.....	146
(3) Informace o reklamaci a vyřizování reklamací – reklamační řád	148
f) Další povinnosti při prodeji výrobků a poskytování služeb	150
g) Zákaz prodeje užívání ubytovacího zařízení jako investice	150
h) Povinnosti související s konáním organizovaných akcí	151
5. Povinnosti cestovní kanceláře a cestovní agentury podle CestRuch.....	152
a) Povinnosti cestovní kanceláře podle CestRuch.....	152
b) Povinnosti cestovní kanceláře z jiného členského státu EU/EHP podle CestRuch.....	157
c) Povinnost statutárního orgánu cestovní kanceláře podle CestRuch.....	158
d) Podrobněji k předmluvní informační povinnosti cestovní kanceláře podle CestRuch	158
(1) Obecně.....	158
(2) Povinnost poskytnutí předmluvních informací u zájezdu zakoupeného prostřednictvím on-line rezervačního systému	160
e) Specifické povinnosti cestovní agentury podle CestRuch..	161
f) Informační povinnost každého podnikatele při sjednání spojené cestovní služby	162
6. Povinnosti cestovní kanceláře a cestovní agentury podle CenZ	162
7. Povinnosti podnikatelů v cestovním ruchu v souvislosti s ubytováním a hostinskou činností	162
a) Výběr právních předpisů vztahujících se k podnikání ubytovacích a hostinských zařízení	163
(1) ŽZ	163
(2) Vyhláška MMR č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.....	163
(3) Vyhláška MMR č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.....	164
(4) Vyhláška MMR č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb	164
(5) Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)	164

Obsah

(6)	Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů	164
(7)	Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb ...	165
(8)	CenZ	165
(9)	Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.....	165
(10)	Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.....	166
(11)	OchSpotř.....	166
(12)	Zákon o potravinách	166
(13)	Zákon o pobytu cizinců	167
(14)	Autorský zákon	167
(15)	Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.....	167
b)	Označovací povinnost, kategorie, třídy a jiná klasifikace ubytování.....	167
(1)	Kategorie ubytovacích zařízení	168
(2)	Třídy a technické požadavky na stavby ubytovacích zařízení.....	168
c)	Dobrovolné označování ubytovacích zařízení podle Oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení ČR	170

Kapitola 2. Veřejnoprávní kontrola a dozor v oblasti cestovního ruchu

	cestovního ruchu	171
1.	Kontrola MMR	171
2.	Živnostenská kontrola	172
a)	Předmět živnostenské kontroly	173
b)	Způsob živnostenské kontroly	174
c)	Kontrola dodržování OchSpotř.....	174
3.	Dozorová spolupráce správních orgánů v rámci EU.....	175
a)	Systém IMI	175
b)	Sít' CPC – spolupráce národních orgánů v oblasti ochrany spotřebitele v rámci EU	177
4.	Přestupky v oblasti cestovního ruchu	179
a)	Přestupky fyzických osob	180
b)	Přestupky právnických osob a podnikajících fyzických osob	181
c)	Neoprávněné podnikání	183
(1)	Soustavnost	184
(2)	Samostatnost	185
(3)	Vlastním jménem	185
(4)	Na vlastní odpovědnost	185
(5)	Za účelem zisku	185
5.	Neoprávněné podnikání jako trestný čin	187
6.	Přestupky podle OchSpotř.....	189
a)	Přestupky výrobce, dovozce, vývozce, dodavatele, prodávajícího a jiných podnikatelů.....	191
b)	Přestupky prodejce organizované akce	192

c) Přestupky prodejce timesharu	192
7. Přestupky podle CenZ.....	193
8. Přestupky podle CestRuch.....	194

Kapitola 3. Daňové souvislosti podnikání v oblasti cestovního

ruchu	199
1. Zvláštní daňový režim u cestovních služeb	199
a) Osobní působnost zvláštního režimu	201
b) Povinný režim	201
c) Poskytovatel cestovní služby podle DPHZ	202
d) Cestovní služba a služba cestovního ruchu	203
e) Zákazník podle DPHZ	206
f) Základ daně	207
g) Okamžik daňového přiznání a okamžik uskutečnění cestovní služby	208
h) Výpočet daně u přijatých záloh	209
(1) Jak stanovit koeficient u více přijatých záloh?	210
(2) Jaký režim se uplatní při poskytnutí cestovní služby mezi dvěma poskytovateli cestovních služeb?	212
(3) Co se stane při změně cestovní služby po přijetí zálohy?	212
i) Sazba daně z přidané hodnoty	213
j) Osvobození od daně s nárokem na odpočet	213
(1) Jak stanovit poměr u letecké přepravy?	214
(2) Jak stanovit poměr u jiných druhů přepravy?	215
k) Poskytnutí služeb cestovního ruchu vytvořených vlastní činností	216
l) Prodej cestovních služeb prostřednictvím poukazů	217
(1) Poukaz na cestovní službu dle zvláštního režimu	217
(2) Poukaz na cestovní službu dle běžného režimu	218
m) Další povinnosti poskytovatele cestovní služby	219
2. Běžný režim DPH v cestovním ruchu	220
a) Místo plnění u služby zajištění cestovní služby jménem a na účet jiné osoby	220
b) Povinnosti plátce při poskytnutí služby zajištění cestovní služby s místem plnění mimo tuzemsko	221
c) Osvobození služby zajištění cestovní služby s místem plnění v tuzemsku	221
d) Základ daně	221
3. DPH u zprostředkování	222
4. Režim DPH u přepravy osob	223
a) Osvobození od DPH u přepravy osob	223
b) Osvobození od DPH služeb souvisejících s prodejem letenek	223
c) Charterové lety	224
d) Transfer z letiště	224
e) SKIPAS	225

Obsah

f) Zvláštní režim DPH u prodeje nakoupených lázeňských pobytů	225
5. Stanovení obratu pro registraci	226
Kapitola 4. Elektronická evidence tržeb v cestovním ruchu	228
1. Režimy EET	229
2. Jak evidence tržeb funguje po technické stránce?	230
3. Spolupráce cestovních kancelářů a agentur	230
Kapitola 5. Ochrana osobních údajů v cestovním ruchu	232
Část třetí. Soukromoprávní regulace cestovního ruchu	235
Kapitola 1. Smlouvy	236
1. Uzavření smlouvy	236
a) Nabídka na uzavření smlouvy	236
(1) Obyčejná nabídka	236
(2) Nabídka učiněná při podnikatelské činnosti	237
b) Přijetí nabídky	238
c) Vznik smlouvy a účinnost smlouvy	239
2. Obsah smlouvy	239
a) Obchodní podmínky	240
(1) Převzetí obchodních podmínek	241
(2) Poctivé obchodní podmínky	242
(3) Transparentnost obchodních podmínek	243
(4) Neplatnost obchodních podmínek nebo jejich části	244
(5) Přednost smlouvy	245
b) Odkaz na katalog	245
c) Jednostranné prohlášení	245
3. Potvrzení smlouvy	245
4. Forma smlouvy	246
a) Omezení smluvní volnosti	246
b) Písemná forma jednání	246
(1) Listinná písemnost	247
(2) Elektronická písemnost	247
5. Specifika spotřebitelských smluv	248
a) Jasná a srozumitelná sdělení	249
b) Předmluvní informační povinnost	250
c) Výklad pro spotřebitele nejpriznivější	250
d) Zakázaná nepřiměřená ujednání	251
e) Další platba	251
f) Odstoupení bez uvedení důvodů	252
g) Textová podoba informací	252
h) Právní důsledky uzavření smlouvy distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory	253
6. Předmluvní odpovědnost	255
7. Odstoupení od smlouvy	256
8. Odstupné	258
9. Výpověď smlouvy	258

10. Vyšší moc a plnění smlouvy za mimořádných okolností.....	259
a) Vyšší moc	260
b) Vyšší moc jako výjimka z povinnosti hradit škodu	263
c) Podstatná změna okolností	264
d) Následná nemožnost plnění závazku	265
Kapitola 2. Smlouva o zájezdu	266
1. Historie vzniku právní úpravy cestovní smlouvy	266
2. Historie vzniku právní úpravy smlouvy o zájezdu	267
3. Novela č. 111/2018 Sb.	268
4. Účel smlouvy o zájezdu a účel zájezdu.....	269
5. Předmět smlouvy	269
6. Zájezd	270
7. Strany smlouvy o zájezdu	270
a) Pořadatel.....	270
b) Zákazník.....	272
(1) Zákazník jako cestující podle směrnice 2015/2302... ..	272
(2) Zákazník podle CestRuch.....	273
(3) Zákazník v praxi	273
(4) Zákazník jako postupník	275
8. Uzavření, obsah a forma smlouvy o zájezdu a její potvrzení ...	275
a) Uzavření smlouvy o zájezdu.....	275
b) Obsah smlouvy o zájezdu	276
c) Forma smlouvy o zájezdu	276
d) Potvrzení o zájezdu.....	277
e) Doklad o sjednaném pojištění pro případ úpadku nebo o bankovní záruce	279
9. Předšmluvní informační povinnost pořadatele zájezdu.....	280
a) Obecná předšmluvní informační povinnost	281
b) Povinnost poskytnout zákazníkovi údaje nezbytné pro rozhodnutí o uzavření smlouvy podle § 9a CestRuch	281
c) Povinnost informovat zákazníka o celkové ceně zájezdu... ..	283
10. Práva a povinnosti stran ze smlouvy o zájezdu	284
a) Informační povinnost pořadatele po uzavření smlouvy	284
(1) Lhůta k poskytnutí informací.....	285
(2) Forma sdělení.....	285
(3) Následek nesplnění informační povinnosti	285
b) Změna ceny zájezdu.....	286
(1) Výslovné ujednání práva ve smlouvě	286
(2) Výpočet navýšení ceny.....	287
(3) Situace odůvodňující zvýšení	288
(4) Připuštění práva na snížení ceny	288
(5) Oznámení o zvýšení ceny	288
(6) Dohoda o zvýšení ceny zájezdu z jiného než zákonného důvodu	289
(7) Dohoda o snížení ceny zájezdu	289
c) Změna jiných podmínek smlouvy	289
(1) Nepodstatná změna.....	290
(2) Podstatná změna.....	290

Obsah

(3)	Obsah návrhu podstatné změny smlouvy	291
(4)	Lhůta k odstoupení od smlouvy	292
(5)	Důsledky (ne)odstoupení	292
(6)	Výslovný souhlas se změnou náležitostí zájezdu podle § 2527 a § 2528 písm. b) až d) a f)	293
d)	Změny smlouvy navrhované zákazníkem	293
11.	Odstoupení od smlouvy o zájezdu a jiné důvody zániku závazku	293
a)	Odstoupení zákazníka od smlouvy o zájezdu	294
(1)	Před zahájením zájezdu i v jeho průběhu	294
(2)	Povinná součást potvrzení o zájezdu	295
(3)	Důvody odstoupení zákazníka	295
(4)	Odstoupení z důvodu porušení povinnosti pořadatelem	295
(5)	Odstoupení v případě podstatné změny podmínek smlouvy	296
(6)	Odstoupení pro nevyhnutelné a mimořádné okolnosti v místě určení cesty nebo pobytu	296
(7)	Aktuální rozhodnutí soudů k odstoupení pro nevyhnutelné a mimořádné okolnosti v místě určení cesty nebo pobytu	299
(8)	Odstoupení z jiného důvodu než pro porušení povinnosti pořadatelem	301
b)	Odstoupení pořadatele od smlouvy o zájezdu	301
(1)	Zrušení zájezdu pořadatelem	302
(2)	Odstoupení pořadatele z důvodů porušení povinnosti zákazníkem	303
12.	Odstupné neboli „storno“	303
13.	Vady zájezdu	304
a)	Druhy vad	305
(1)	Běžné vady	305
(2)	Podstatné vady	306
(3)	Vady, které významně ovlivňují poskytování zájezdu	306
b)	Příklady vad zájezdu z české judikatury	306
c)	Příklady vad zájezdu v zahraniční judikatuře	309
d)	Přehled povinností pořadatele a zákazníka při výskytu vady	317
e)	Reklamáce	317
(1)	Vytknutí vady	317
(2)	Osoba oprávněná k přijetí reklamáce	318
(3)	Forma reklamáce	318
(4)	Osoba oprávněná k reklamaci	318
(5)	Lhůta k reklamaci	318
(6)	Souvislost s § 19 OchSpotř	319
(7)	Povinnost zákazníka stanovit přiměřenou lhůtu k odstranění vady	320
(8)	Reakce pořadatele na vytknutou vadu	320
(9)	Povinnosti pořadatele při výskytu podstatné vady ...	320

(10) Sleva z ceny zájezdu	322
(11) Výše slevy	323
(12) Neplnění lze přičíst zákazníkovi	323
(13) Omezení promlčecí lhůty	323
14. Pomoc v nesnázích	323
a) Nesnáze	324
b) Rozsah pomoci	325
c) Přiměřená náhrada skutečně vynaložených nákladů	326
d) Pomoc za nevyhnutelných a mimořádných okolností podle § 2539 odst. 2 ObčZ	326
e) Pomoc v jiných případech než za nevyhnutelných a mimořádných okolností	328
15. Povinnost nahradit škodu, nemajetkovou újmu a újmu z narušení dovolené	329
16. Rozpor obsahu smlouvy s úpravou smlouvy o zájezdu v ObčZ	329

Kapitola 3. Speciální typ smlouvy o zájezdu – zahraniční školní pobyt	331
1. Definice zahraničního školního pobytu	331
a) Speciální typ zájezdu	331
b) Zájezd s výukovým účelem cesty	332
2. Inspirace v BGB	332
3. Strany smlouvy o zahraničním školním pobytu	333
4. Práva a povinnosti stran smlouvy	333
5. Německá judikatura k vadám zahraničního školního pobytu a nárokům z nich	334

Kapitola 4. Další smluvní typy obvykle používané v cestovním ruchu	336
1. Dočasné užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby – timesharing	336
a) Trvání závazku	339
b) Strany timesharové smlouvy	339
c) Sdělení před uzavřením smlouvy	339
d) Forma smlouvy	340
e) Obsah smlouvy	340
f) Jazyk smlouvy	341
g) Odstoupení od smlouvy a lhůta k odstoupení	341
h) Placení splátek	342
2. Příkazní smlouvy	343
a) Příkaz	344
(1) Podstata příkazu	344
(2) Předmět příkazní smlouvy	344
(3) Forma smlouvy	344
(4) Povinnosti příkazníka	344
(5) Pokyny příkazce	344
(6) Osobní výkon příkazu	345
(7) Užitek z příkazu	345

Obsah

(8)	Závazek k úsilí	345
(9)	Odměna, hotové výdaje a náhrada škody příkazníkovi	346
(10)	Plná moc	346
(11)	Zánik příkazu	346
(12)	Výpověď	347
(13)	Smrt příkazce nebo příkazníka	347
(14)	Odvolání příkazu	347
b)	Smlouva o zprostředkování	347
(1)	Podstata zprostředkování	347
(2)	Předmět smlouvy	347
(3)	Forma smlouvy	348
(4)	Strany smlouvy	348
(5)	Odměna	348
(6)	Povinnosti zprostředkovatele a jejich porušení	349
(7)	Povinnosti zájemce	350
(8)	Činnost pro obě dvě strany	350
(9)	Závazek k úsilí nebo k výsledku	350
(10)	Zánik smlouvy o zprostředkování	351
(11)	Povinnosti zprostředkovatele při prodeji zájezdů a při prodeji zájezdů na internetu	351
c)	Obchodní zastoupení	351
(1)	Strany smlouvy	352
(2)	Forma smlouvy	352
(3)	Předmět smlouvy	352
(4)	Provize – nárok, splatnost, zánik nároku	353
(5)	Zvláštní odměna	355
(6)	Konkurenční doložka	356
(7)	Rozhodné území obchodního zastoupení	356
(8)	Výhradní a nevýhradní obchodní zastoupení	356
(9)	Povinnosti obchodního zástupce	357
(10)	Ručení za splnění závazku zákazníkem	358
(11)	Povinnosti zastoupeného	358
(12)	Neoprávněná činnost obchodního zástupce bez vědomí zastoupeného	358
(13)	Ukončení obchodního zastoupení	360
(14)	Zakázaná ujednání ve smlouvě o obchodním zastoupení	361
(15)	Nelze ujednat v neprospěch obchodního zástupce	361
3.	Smlouva o ubytování (smlouva o přechodném nájmu)	363
a)	Předmět smlouvy	363
b)	Obsah služby ubytování	363
(1)	Strany smlouvy	364
(2)	Forma smlouvy	365
(3)	Podstatné náležitosti smlouvy	365
(4)	Práva a povinnosti stran	365
(5)	Ubytovací řády	367
(6)	Odpovědnost za vady a škody	367

4. Smlouvy v oblasti přepravy	367
a) Smlouva o přepravě osoby.....	368
(1) Přepravní řád	368
(2) Přeprava zavazadel.....	371
(3) Povinnost k náhradě škody při přepravě osob.....	371
(4) Omezení povinnosti k náhradě škody při přepravě osob.....	372
b) Smlouva o provozu dopravního prostředku	372
c) Smlouva o nájmu dopravního prostředku	374

Kapitola 5. Povinnost nahradit škodu a újmu v cestovním ruchu.....

1. Škoda a újma	375
a) Škoda jako legislativní zkratka	375
b) Specifika nemajetkové újmy	376
2. Důležitá obecná ustanovení ObčZ o škodě a újmě	378
3. Důvody vzniku povinnosti k náhradě škody a újmy.....	378
a) Povinnost k náhradě škody a újmy při porušení dobrých mravů.....	378
b) Povinnost k náhradě škody a újmy při porušení zákona....	379
c) Povinnost k náhradě škody a újmy při porušení smluvní povinnosti	379
4. Povinnost k náhradě škody a újmy při porušení smlouvy o zájezdu	381
a) Objektivní odpovědnost pořadatele zájezdu	382
(1) Odpovědnost i za dodavatele služeb.....	382
(2) Liberační důvody	383
(3) Důkazní břemeno ohledně liberačních důvodů	386
(4) Další povinnosti pořadatele v souvislosti se vznikem škody.....	387
b) Povinnost pořadatele hradit nemajetkovou újmu	388
c) Příklady odpovědnosti pořadatele za škodu a újmu ze soudní praxe.....	389
(1) Česká judikatura	389
(2) Španělská judikatura	390
(3) Italská judikatura.....	390
(4) Britská judikatura	390
(5) Francouzská judikatura	391
(6) Polská judikatura	392
d) Náhrada újmy z narušení dovolené.....	392
(1) Případ Simone Leitner.....	392
(2) Důvod existence újmy z narušení dovolené.....	393
(3) Předpoklady újmy za narušení dovolené.....	394
(4) Příklady újmy za narušení dovolené ze zahraniční praxe	394
(5) Příklady újmy za narušení dovolené z české praxe	396
(6) Výše zadostiučinění újmy za narušení dovolené.....	397
e) Újma za narušení dovolené u cestujících.....	399

Obsah

f) Nemajetková újma podle nařízení 2027/97 a podle Montrealské úmluvy	399
g) Škodu a újmu u zájezdu není třeba reklamovat	402
h) Možnost omezení výše náhrady škody nebo podmínek náhrady škody	402
i) Zákaz kumulace nároků	404
j) Regres pořadatele zájezdu vůči třetí straně	405
5. Zvláštní povinnost k náhradě škody	405
a) Škoda z provozní činnosti	405
b) Škoda způsobená provozem zvláště nebezpečným	407
c) Škoda způsobená provozem dopravního prostředku	408
d) Škoda způsobená zvířetem	409
e) Škoda způsobená věcí	409
f) Škoda způsobená vadou výrobku	410
g) Škoda na převzaté věci	412
h) Škoda na odložené věci	412
i) Škoda na vnesené věci	413
6. Odpovědnost příkazníka, zprostředkovatele a obchodního zástupce	414
Kapitola 6. Promlčení práv v oblasti cestovního ruchu	418
1. Podstata promlčení a promlčecí lhůty	418
2. Promlčovaná práva	419
3. Délka promlčecí lhůty	419
4. Počátek běhu promlčecí lhůty	420
5. Promlčení práva na zaplacení ceny zboží nebo služeb	421
6. Promlčení práv z vadného plnění	421
7. Promlčení práva na náhradu škody a újmy	422
8. Promlčení práv z přepravy	423
9. Promlčení práva na pojistné plnění	423
10. Běh promlčecí lhůty při vyjednávání stran	424
11. Běh promlčecí lhůty u práva přiznaného rozhodnutím soudu	424
12. Důsledky uznání dluhu pro promlčení	424
Část čtvrtá. Další nástroje ochrany spotřebitele v cestovním ruchu	427
Kapitola 1. Zajištění cestovní kanceláře pro případ úpadku	428
1. Obecně k zajištění pro případ úpadku	428
a) Účel zajištění pro případ úpadku	428
b) Judikatura ESD a českých soudů k čl. 7 směrnice 90/314	429
c) Rozsah zajištění pro případ úpadku v českém právu	431
d) Informační povinnost cestovní kanceláře a pojišťovny, resp. banky při sjednávání pojištění pro případ úpadku nebo bankovní záruky pro případ úpadku	432
e) Některé podmínky aplikace zajištění pro případ úpadku ...	434
2. Pojištění záruky pro případ úpadku	435

a) Náležitosti pojistné smlouvy podle občanského zákoníku.....	435
b) Některá specifika pojištění záruky pro případ úpadku v CestRuch.....	436
3. Bankovní záruka pro případ úpadku.....	437
4. Příklady provedení záruky v právu některých jiných členských států EU.....	438
a) Polsko.....	438
b) Slovensko.....	439
c) Dánsko.....	439
d) Německo.....	440
e) Rakousko.....	441
f) Velká Británie.....	442
5. Garanční fond cestovních kancelářů.....	443
Kapitola 2. Význam dalších pojištění v cestovním ruchu.....	446
1. Pojištění pro případ nemoci.....	446
2. Úrazové pojištění.....	447
3. Pojištění majetku – cestovních zavazadel.....	447
4. Pojištění storna.....	447
5. Pojištění odpovědnosti.....	447
6. Pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel.....	448
Kapitola 3. Alternativní způsob řešení sporů v oblasti cestovního ruchu.....	452
1. Řešení spotřebitelských sporů mimosoudní cestou.....	452
2. Evropská on-line platforma pro mimosoudní řešení spotřebitelských sporů.....	455
3. Chargeback ochrana při nákupu kreditní kartou.....	455
Část pátá. Práva cestujících v dopravě a další aspekty prodeje dopravy.....	459
Kapitola 1. Letecká doprava.....	462
1. Nařízení 261/2004 – pravidla náhrad a pomoci cestujícím v případech odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů.....	462
a) Působnost nařízení.....	462
(1) Práva cestujících podle nařízení.....	463
(2) Použití nařízení na cestující v rámci zájezdu.....	463
(3) Zákaz kumulace.....	465
(4) Regres.....	465
b) Odepření nástupu na palubu.....	466
c) Zrušení letu.....	467
d) Zpoždění letu.....	471
e) Paušální náhrady škody.....	472
f) Změna třídy.....	473
g) Stručný přehled práv cestujících podle nařízení 261/2004.....	474

Obsah

(1) Paušální náhrady škody	474
(2) Odepření nástupu na palubu	474
(3) Zpoždění letu	475
(4) Zrušení letu	475
(5) Změna třídy na nižší	476
h) Novela nařízení 261/2004	476
2. Nařízení 2111/2005 o černé listině leteckých dopravců	476
3. Nařízení 1107/2006 o právech cestujících se zdravotním postižením, s omezenou schopností pohybu a orientace	479
4. Povinnosti cestovních kancelářů a agentur podle nařízení 2111/2005 a nařízení 1107/2006	485
5. Nařízení 1008/2008 pro provozování leteckých služeb ve Společenství	486
6. Státní dozor nad dodržováním nařízení EU o právech cestujících v letecké přepravě v ČR a uplatňování nařízení v EU	489
7. Nařízení 2027/97 o odpovědnosti leteckého dopravce v případě nehod	490
8. Nařízení 2018/1139 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury EU pro bezpečnost letectví	490
Kapitola 2. Autobusová doprava	492
1. Nařízení 181/2011 o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a SilDop	492
a) Právo na nediskriminační podmínky dopravy	494
b) Právo na informace	494
c) Právo na odškodnění a pomoc v případě nehod	495
d) Právo na pokračování, přeměrování a náhradu jízdného v případě zrušení nebo velkého zpoždění spoje ..	495
e) Právo na pomoc v případě zrušení nebo zpoždění odjezdu	496
f) Práva cestujících se zdravotním postižením a cestujících se sníženou pohyblivostí	497
(1) Právo na přístup k přepravě bez jakýchkoli dodatečných nákladů pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí	497
(2) Právo na zvláštní pomoc	497
(3) Právo na odškodnění v případě ztráty nebo poškození vybavení umožňujícího pohyb	498
g) Právo na podání stížnosti dopravcům a Ministerstvu dopravy, dopravním a živnostenským úřadům k prosazování práv cestujících	498
2. SilDop	499
Kapitola 3. Železniční doprava	500
1. Nařízení 1371/2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě a nařízení 2021/782 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě	500

2. Přehled práv cestujících v železniční dopravě podle nařízení 1371/2010	501
a) Převážní smlouva, informace a přepravní doklady	501
b) Zpoždění a zrušení spoje	502
(1) Náhrada jízdného a přesměrování	502
(2) Odškodnění z ceny přepravního dokladu – paušální náhrady za zpoždění či zrušení spoje	502
(3) Pomoc cestujícím	504
c) Zranění, usmrcení, poškození či ztráta zavazadel	504
d) Práva osob zdravotně postižených a osob s omezenou schopností pohybu a orientace	504
e) Bezpečnost, vyřizování stížností a kvalita služeb	505
f) Nařízení a cestovní kanceláře a agentury	505
3. Vymáhání uplatňování nařízení v ČR	506
4. Cesty vlakem v rámci ČR	507
5. Nové nařízení EU 2021/782 o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě	507
Kapitola 4. Vodní doprava	510
1. Nařízení 1177/2010 o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách	510
a) Stručně k právům cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách	510
b) Práva cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách	511
(1) Právo na informace	511
(2) Právo na nediskriminační smluvní podmínky	512
(3) Právo na péči a pomoc	512
(4) Právo na přesměrování a náhradu jízdného v případě zrušeného nebo zpožděného vyplutí	512
(5) Právo na částečné odškodnění z ceny přepravního dokladu v případě zpoždění při příplutí do cílového místa	513
(6) Právo na podání stížnosti dopravci a vnitrostátním orgánům pověřeným prosazováním práva	513
c) Práva cestujících se zdravotním postižením a cestujících se sníženou pohyblivostí	514
(1) Právo na přístup k přepravě pro osoby se zdravotním postižením a osoby se sníženou pohyblivostí bez jakékoli diskriminace	514
(2) Právo na zvláštní pomoc	514
(3) Právo na odškodnění v případě ztráty nebo poškození vybavení	515
d) Prosazování práv cestujících a vnitrostátní orgány pověřené prosazováním těchto práv	515
2. Zákon o vnitrozemské plavbě	516

Kapitola 5. Práva cestujících podle mezinárodních dohod v oblasti dopravy	517
1. Letecká doprava – Montrealská úmluva	517
a) Odpovědnost dopravce a rozsah náhrady škody v případě usmrcení a zranění	519
b) Zproštění odpovědnosti k náhradě škody v případě usmrcení a zranění	521
c) Rozsah náhrady škody v případě usmrcení nebo zranění cestujících	521
d) Povinnosti dopravce vůči cestujícímu a jeho zavazadlům	522
(1) Povinnost k náhradě škody při ztrátě, zničení a poškození zavazadla	523
(2) Rozsah náhrady škody	524
(3) Reklamace poškozených zavazadel	525
(4) Povinnost k náhradě škody při zpoždění zavazadel nebo nákladu	525
e) Určení místní příslušnosti soudu v případě podání žaloby o náhradu škody, promlčecí lhůta	526
f) Vybraná judikatura soudů ČR podle Montrealské úmluvy	526
2. Námořní doprava – Athénská úmluva o přepravě cestujících a jejich zavazadel po moři	528
a) Náhrada škody při ublížení na zdraví a usmrcení	529
(1) Limity náhrady škody při ublížení na zdraví a usmrcení	530
(2) Právo na zálohu v případě nehody lodi	530
b) Náhrady škody při ztrátě a poškození zavazadel a vozidel	531
(1) Právo na náhradu škody v případě ztráty nebo poškození příručních zavazadel a vozidel	531
(2) Právo na náhradu škody v případě ztráty nebo poškození jiných než příručních zavazadel	531
(3) Právo na náhradu škody v případě ztráty nebo poškození cenností	531
c) Písemné oznámení, lhůty pro uplatnění práv cestujících, výjimky týkající se odpovědnosti	531
d) Příklad judikatury k aplikaci Athénské úmluvy	532
3. Železniční doprava – Bernská úmluva o mezinárodní železniční přepravě – COTIF	533
a) Působnost Jednotných právních předpisů (CIV)	534
b) Odpovědnost dopravce při usmrcení a zranění cestujících	534
c) Odpovědnost dopravce za škodu při zpoždění	534
d) Odpovědnost dopravce za zavazadla	535
(1) Cestovní zavazadla	535
(2) Domněnka o ztrátě	536
(3) Odškodnění při ztrátě zavazadla	536
(4) Odškodnění při poškození či zpoždění zavazadla	536
(5) Náhrada škody za zpoždění a ztrátu vozidla	536

(6) Náhrada škody za ostatní předměty.....	537
e) Zánik práva na omezení odpovědnosti.....	537
f) Osoby, za které dopravce odpovídá.....	537
g) Odpovědnost cestujících.....	537
h) Uplatňování nároků.....	538
(1) Zjištění částečné ztráty nebo poškození – zavazadla, vozidla.....	538
(2) Uplatnění nároku na náhradu škody při usmrcení a zranění cestujících.....	538
(3) Příslušnost soudů.....	539
(4) Zánik nároků při usmrcení a zranění cestujících.....	539
(5) Zánik nároků při přepravě cestovních zavazadel.....	539
(6) Promlčení.....	540
4. Autobusová doprava – Úmluva Evropské hospodářské komise OSN o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční přepravě cestujících a zavazadel (CVR).....	540
Kapitola 6. Předpisy s vazbou na prodej letecké dopravy cestovními kanceláři a agenturami.....	542
1. IATA resolutions – předpisy platné pro IATA cestovní agentury a kanceláře.....	542
2. Nařízení 80/2009 o kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů a o zrušení nařízení 2299/89.....	543
Část šestá. Cestovní právo a přesahy do zahraničí.....	545
Kapitola 1. Příslušnost cizozemského soudu k rozhodování o sporu podle nařízení Brusel I bis.....	546
1. Obecné pravidlo příslušnosti – bydliště žalovaného.....	547
2. Zvláštní (alternativní) pravidla příslušnosti.....	548
a) Místo plnění závazku.....	548
b) Místo vzniku škody.....	549
3. Speciální pravidla příslušnosti.....	549
a) Spotřebitelské smlouvy.....	549
(1) Případ Pammer aneb je smlouva o zájezdu v působnosti čl. 15 nařízení Brusel I?.....	550
(2) Pammer a Hotel Alpenhof aneb jak určit, zda je činnost podnikatele zaměřena na členský stát, na jehož území má spotřebitel bydliště?.....	552
b) Nerelevantní indicie.....	554
c) Relevantní indicie.....	554
d) Příslušnost soudu v pojistných věcech, zejména u pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel... ..	556
4. Třetí strana nebo pluralita žalovaných.....	558
5. Výlučná příslušnost.....	558
6. Prorogační dohoda.....	559
7. Podřízení se zahájenému řízení (tichá prorogační dohoda).....	560
8. Spor o příslušnost.....	561

Obsah

Kapitola 2. Použití cizího práva na rozhodování o sporu.....	562
1. Nařízení Řím I	562
2. Nařízení Řím II	564
Kapitola 3. Zrychlený způsob uplatnění práva	568
1. Evropský platební rozkaz	568
2. Evropské řízení o drobných nárocích.....	570
3. Uznávání a výkon rozhodnutí podle nařízení Brusel I bis.....	571
4. Evropský exekuční titul pro nesporné nároky.....	572
Kapitola 4. Odlišné délky promlčecích lhůt v různých státech....	573
Kapitola 5. Obtížné doručování do cizího státu.....	574
Kapitola 6. Hledání advokáta v cizím státě.....	577
Seznam použité literatury	579
Summary	589